

ע"פ 35160/06/16 - בנימין שור, בעצמו נגד מדינת ישראל - עיריית ירושלים

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 35160-06-16 שור נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני: 618/2015

בפני כבוד השופט כרמי מוסק

המערער בנימין שור

בעצמו

נגד

המשיבה

מדינת ישראל - עיריית ירושלים

באמצעות ב"כ עו"ד מירית דניאל

פסק דין

1. לפני ערעור על פסק דינו של בית המשפט לעניינים מקומיים בירושלים (כב' השופטת מ' אב-גנים ויינשטיין) מיום 8.05.2016 בת"פ 618/15, 3388/15, 3389/15, לפיו הורשע המערער בעבירה לפי הוראות סעיף 5 (א) לחוק העזר לירושלים (העמדת רכב וחנייתו), התשכ"א-1960 (להלן: "**חוק העזר**") ותקנה 22(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: "**תקנות התעבורה**"). בית המשפט קמא דן את המערער לתשלום קנס בסך 1,500 ₪, או 8 ימי מאסר תמורתו.

העובדות הצריכות לעניין

2. למערער נרשמו שלוש הודעות קנס לאחר שהעמיד את רכבו - הנושא תג נכה- בסמוך לרחוב תורה מציון 10, ירושלים, מקום שהחניה בו נאסרה והאיסור סומן בתמרור.

3. המערער ביקש להישפט על הודעות הקנס שנרשמו לו, ועניינו נדון בבית משפט לעניינים מקומיים בירושלים.

4. בית משפט קמא נדרש להשגותיו של המערער בשלוש נקודות מרכזיות: חוק העזר לירושלים המפורט כסעיף האישום, לא אושר על ידי ועדה מוועדות הכנסת ומכאן שאינו תקף; המדובר ברכב בעל תג נכה שחנה בהתאם לסעיף 2 לחוק חניה לנכים- תשנ"ד-1993 (להלן: "**חוק חניה לנכים**"), ולא גרם להפרעה ממשית לתנועה; העירייה לא מסרה לידיו צילום של עבירות החניה, בניגוד לסעיף 3א לחוק חניה לנכים.

5. בית משפט קמא קבע כי בהתאם לסעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 "**בית**

המשפט רשאי להרשיע נאשם בעבירה שאשמתו בה נתגלתה מן העובדות שהוכחו לפניו, אף אם עובדות אלה לא נטענו בכתב האישום, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן. בכתב האישום שהוגש כנגד המערער נרשם כי המערער הפר את הוראת סעיף 5(א) לחוק העזר לירושלים ותקנה 22(א) לתקנות התעבורה. הביטוי העונשי לאמור קבוע בסעיף 254 לפקודת העיריות.

6. עוד קבע בית משפט קמא, כי לפי החוק, ניתן לעשות שימוש בתג חניה לשימוש של הנכה בלבד או נוסע ברכב בו נוהג המלווה, וזאת על מנת לאפשר נגישות מלאה לציבור הנכים לכל מקום אשר הם חפצים להגיע אליו ברכבם. החוק לא נועד לנהג ברכב הנושא תג נכה, שאינו נכה ואינו מלווה נכה, לעשות שימוש בתג לשימושיו הוא. במקרה דנן, אין מחלוקת כי תג הנכה ניתן עבור בנו של המערער. בית משפט קמא קבע כי הדו"חות ניתנו לרכב עת חנה סמוך לרחוב תורה מציון 10, כתובת משרדו של המערער. הדו"חות ניתנו בשעות שבנו של המערער לא היה עמו. בית המשפט קמא לא מצא ממש בטענת המערער לפיה שאלת זהות הנהג שחנה אינה מצויה בסמכות פקח, כי אם בסמכות שוטר.

7. בית משפט קמא קבע אף שהמערער אינו חוסה תחת הגנות חוק חניה לנכים, שכן האופן בו חנה המערער אף גרם להפרעה ממשית לתנועה בניגוד למצוות סעיף 2(א)(4) לחוק חניה לנכים.

8. בנוסף דחה בית המשפט את טענת המערער לפגם בכתבי האישום, בכך שלא הומצאו לידיו צילומים של הרכב במועד בו נרשמו הקנסות. בית משפט קמא הבהיר כי אין עוררין שעל המשיבה לשלוח הודעת תשלום קנס בצירוף צילום הרכב, אך אין בליקוי טכני כדי לפגום בתוקפם של ההליכים.

תמצית טיעוני הצדדים

9. המערער טען כי בית משפט קמא שגה עת קבע כי אי צירוף צילום להודעת תשלום קנס מהווה ליקוי טכני בלבד. לטענת המערער, לא מדובר בליקוי טכני, אלא בהשמטת רכיב מהותי שהמחוקק דורש.

10. הוסיף המערער, כי אין בהפניית המשיבה להצעת החוק של סעיף 3א לחוק חניה לנכים (תיקון מס' 5) (הודעת תשלום קנס בשל חניה אסורה), התשע"ב-2012 (ה"ח 105) בכדי ללמד שמדובר בליקוי טכני בלבד, שכן כפי שניתן לראות קיימים הבדלים ניכרים בין הצעת החוק לחוק שנתקבל בסופו של דבר, ובכללם, המילים "**ועל גבי הודעת תשלום הקנס צוין כי הרכב צולם וכי הצילום יומצא לבעל הרכב**".

11. עוד טען המערער, כי ניסה לקבל את הצילומים מהעירייה, אך נאמר לו, שבסוג כזה של עבירה (חטא) אין חובה לאפשר עיון בחומר חקירה.

12. לטענת המערער, שגה בית משפט קמא גם בהתייחסו לטענת המשיבה, שהרכב הוחנה שלא בידי "**אדם המתלווה אל הנכה והנהוג עבורו ברכב**", שכן מבחינת סמכותו של פקח רק מהות הרכב היא הקובעת. אין רלוונטיות

לשאלה מי ישב ברכב בעת שהוחנה. מעבר לכך, מוסכם שהרכב צולם שהוא חונה וריק, כך שהצילום אינו יכול "להעיד" מי ישב ברכב בעת שהוחנה.

13. בנוסף טען המערער לביטול כתבי האישום, בטענה כי אין בכוחו של חוק העזר לקבוע עבירה, מאחר שסעיף 2(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**") מורה כי "**תקנות שבהן נקבעו עבירות ועונשים טעונות אישור ועדה של הכנסת**". לעמדתו, משחוק העזר העונה על ההגדרה של "תקנה" לא אושר על ידי ועדה מוועדות הכנסת, אין בכוחו לקבוע עבירה ולכן יש לבטל את כתבי האישום שהוגשו כנגדו. המערער התייחס גם לתקנה 72(א)(2) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 הכלולה בהודעת הקנס, ואולם עבירה זו אינה בסמכותו העניינית של בית משפט קמא, כמוגדרת בסעיף 55(א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984. בהקשר זה הוסיף המערער וטען, העובדה שמילא טופס "בקשה להישפט" בפני בית משפט לעניינים מקומיים אינה מונעת ממנו לטעון לחוסר סמכות עניינית, שהרי טופס בקשה להישפט אינו טופס סיכומים בכתב ואין מקום להעלות טענות לעניין חוסר סמכות עניינית במסגרת הטופס בקשה להישפט.

14. הוסיף המערער וטען, כי סעיף 254 לפקודת העיריות אינו סעיף יוצר עבירה, אלא רק סעיף הקובע את מידת העונש לעבירות שנוצרו בחוקי העזר. העבירה עצמה חייבת להיקבע במקור אקסוגני לסעיף 254 לפקודת העיריות. קרי, בחוק העזר עצמו.

15. כמו כן, טען המערער כי שגה בית משפט קמא בהסתמכו על סעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי, שכן אינו יכול לסייע לכתב אישום שמעיקרו אינו מראה שום עבירה שהיא. סעיף 184 מגביל את העונש, לזה שהיה צפוי לפי כתב האישום המקורי.

16. המשיבה מצידה טענה, כי יש לקרוא ולפרש את הוראות סעיף 3א לחוק חניה לנכים כחלק ממכלול הוראות החוקים הנוגעים למקרה דנן, לרבות הצעת חוק חניה לנכים ותקנה 41 לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-1974 (להלן: "**התקסד"פ**"). הוראות אלו קובעות כי הודעת תשלום קנס תישלח בדואר רשום לבעל הרכב רק במידה שלא נתקבלה כל התייחסות או בקשה מצד המשתמש ברכב לאחר הצמדת הודעת תשלום הקנס. לפיכך הפרשנות לסיפא סעיף 3א(א) לחוק חניה לנכים הנה כי חובה לצלם את הרכב עם רישום הדו"ח, עם זאת, רק במקרה בו לא נתקבלה כל התייחסות של בעל הרכב תומצא לבעל הרכב הודעת תשלום קנס- או אז, בשל העובדה כי מדובר ברכב בעל תג נכה, יש לשלוח את צילום העבירה לבעל הרכב.

17. עוד טענה המשיבה כי בשלושת המקרים צולם רכבו של המערער, בהודעת תשלום הקנס צוין כי הרכב צולם ואילו המערער נטל בעצמו את הודעות תשלום הקנס מחלון רכבו וביקש להישפט בגין. משכך, לא היה צורך במשלוח הודעות תשלום קנס חדשות הכוללות את תמונת הרכב. לטענת המשיבה, כי ככל שמדובר בפגם, הרי שמדובר לכל היותר בפגם טכני קל אשר אין בו בכדי לאיין את כתב האישום או להסיר מן המערער את אשמתו בשל העבירות אותן ביצע. בעניין זה הפנתה המשיבה לאמור בסעיף 238 לחוק סדר הדין הפלילי. לעמדת המשיבה, הרישא להוראת סעיף 3א לחוק חניה לנכים מתייחסת ככל הנראה להוראות ספציפיות אחרות ולא להוראה כללית ובסיסית דוגמת זו המופיעה בסעיף 238 ומיועדת למנוע מצבים בהם נאשמים יצאו נשכרים בשל פגם טכני אשר אין בו בכדי

לגרום ולו שמץ של עיוות דין לנאשם.

18. לגבי תוקפם החוקי של האישומים המיוחסים למערער טענה המשיבה, כי הסעיפים מהם שאובה סמכות העירייה לקבוע עבירות בחוקי העזר וסעיפי העבירות הפרטניים נקבעו על ידי הכנסת ו/או נבחנו על ידי ועדות מטעמה ולכן אין צורך בעין בוחנת נוספת של ועדה מוועדות הכנסת.

19. לעמדת המשיבה, סעיפים 77 לפקודת התעבורה ו- 250 לפקודת העיריות מסמיכים את העירייה להתקין חוזי עזר, בין היתר על פי "כל דין אחר", לרבות על פי פקודת התעבורה והתקנות שהותקנו מכוחה. לפיכך, לרשות סמכות להתקין חוקי עזר גם בעניין חניה ולהפנות אל תקנות התעבורה והעבירות המנויות בהן.

20. עוד טענה המשיבה כי העובר על הוראת חוק עזר, עובר על עבירה הקבועה בסעיף 254 לפקודת העיריות, פקודה שהינה חוק ראשי, ומשכך אינה זקוקה לאישור נוסף, לרבות לפי סעיף 2(ב) לחוק העונשין.

21. המשיבה הבהירה כי בית המשפט קמא לא החיל את הוראות סעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי כפי שטען המערער, אף כי היה מוסמך לעשות כן. לטענת המשיבה, גם אם יש לראות בחוק העזר לירושלים (חניה) תקנה כשלעצמה, הרי שכיום אין הוא קובע עבירות ועונשים, אלא מפנה אל תקנות התעבורה והעבירות הקבועות בהן ואשר אין מחלוקת לגבי תקפותן.

22. המשיבה טענה כי העבירות על תקנות התעבורה, אליהן מפנה חוק העזר, קיבלו אישור של ועדת חוקה חוק ומשפט של הכנסת ועומדים בהוראת סעיף 221(ד) לחוק סדר דין פלילי.

23. בנוסף, המשיבה טענה כי שאלת מבצע העבירה לא נבחנה על ידי מי מן הפקחים אשר רשמו את הודעות הקנס לרכב, ואולם שאלת זהות הנהג עלתה במהלך הדיון ולכן בית המשפט קמא היה מוסמך לבחון אותה, שכן, מאחר שחוק חניה לנכים חל רק לשם הסעת הנכה לו הונפק התו לרכב הנדון, הרי שאם בית משפט קמא מצא כי השימוש ברכב לא נעשה לשם הסעת הנכה, הרי שהמערער כלל אינו נכנס לגדרו של חוק חניה לנכים.

24. בתשובת המערער לתגובת המשיבה הביע המערער מורת רוח מהתבטאויותיה של המשיבה כי הערעור הוגש "בניסיון לחמוק מאימת הדין". המערער הדגיש כי הוא סבור באמת ובתמים שהוא הורשע בטעות, וכל רצונו שטענותיו יתבררו בפני ערכאת ערעור.

25. לגופו של עניין, טען המערער כי חוק חניה לנכים כולל הוראה מהותית בנפרד והוראה פרוצדוראלית בנפרד. ההוראה המהותית מצויה בסעיפים 2 ו-3 לחוק וקובעת היכן מותר לנכה לחנות והיכן אסור לו לחנות. מאידך, ההוראה הפרוצדוראלית מצויה בסעיף 3א לחוק. היא קובעת את דרך מסירת הודעת תשלום הקנס לרכב נכה שחנה בניגוד להוראות החוק. הווא אומר, ההוראה הפרוצדוראלית חלה על "רכב הנושא תג נכה" לעומת ההוראה

המהותית החלה על "נכה" ועל "אדם המתלווה אל הנכה והנוהג עבורו". לטענתו, בית משפט קמא קבע שהרכב "נשא תג נכה" לפיכך חלה ההוראה הפרוצדוראלית, לכן לא ברור מדוע טענה המשיבה בערעור כי ההוראה הפרוצדוראלית לא חלה.

26. עוד טען המערער, כי המשיבה העלתה לראשונה בערעור טענה שחוק העזר אושר על ידי ועדה של הכנסת, במסגרת "צו התעבורה" [עבירות קנס] מבלי לציין באיזה צו מדובר. אם מדובר בצו התעבורה (עבירות קנס), התשס"ב-2002, הרי זה בלתי אפשרי, שכן אישור ועדת הכלכלה ניתן עוד בצו המקורי (ק"ת התשס"ב 944) ואין ספק שוועדת הכלכלה לא אישרה בשנת 2002 את חוק העזר המדובר שהתקבל רק ביום 5.5.2013.

27. בנוסף, טען המערער כי האישור משנת 2002 חל אך ורק על קביעת עבירות מסוימות כעבירות קנס אבל לא על עצם פליליותן כעבירות.

28. בדיון שנערך ביום 15.12.2016 שבו הצדדים על טענותיהם. המערער הדגיש כי לפי סעיף 55 לחוק בתי המשפט, אין לבית משפט קמא סמכות עניינית לדון בתקנות התעבורה. אשר לסעיף 5 לחוק העזר העירוני, טען המערער, כי הסעיף אינו קובע עבירה בת עונשין מאחר שהסעיף נחקק בשנת 2013 ולא אושר על ידי אף ועדה של הכנסת. ביחס לסעיף 254 לפקודת העירייה- מלבד העובדה שאינו מוזכר בהודעת הקנס, ניתן להגיש כתב אישום בגין סעיף זה על ידי תובע אך לא ניתן להגיש הודעת תשלום קנס על ידי פקח. הרשעה לפי סעיף 254 אינו רק שינוי סעיף אלא עבירה שהתובע הספציפי לא יכול היה להרשיע.

29. מנגד, טענה ב"כ המשיבה, כי סעיף 250 לפקודת העיריות מסמיך את העירייה להתקין חוקי עזר. חוק העזר מפנה לתקנות התעבורה והעובר על תקנות אלה נחשב כמי שעבר על חוקי עזר. חוק העזר מפנה לתקנות התעבורה והעובר על תקנות אלה נחשב כמי שעבר על חוקי העזר, ומי שעשה כן, צפוי לעונש לפי פקודת העירייה.

30. עוד טענה ב"כ המשיבה כי אמנם צו התעבורה לעניין עבירות קנס הוא משנת 2002, אך עבר לא מעט גלגולים שהאחרון בהם בשנת 2016.

31. ביחס להמצאת הצילום, טענה ב"כ המשיבה כי סעיף 41 (ב) לתקנות סדר הדין הפלילי רלבנטית לענייננו. מקריאה תכליתית של סעיף 3א לחוק חניה לנכים כשמתבקשת המצאת הודעת תשלום קנס, אזי בוודאי שיש לצרף לה תמונה. עם זאת, אין התייחסות בסעיף לשלב שלפני הצורך להמציא.

דין

32. לאחר שעיינתי בטיעוני הצדדים ובפסק הדין של הערכאה הראשונה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות.

33. סעיף 3א (א) לחוק הנכים מורה כדלקמן:

עמוד 5

"3א (א) על אף האמור בכל דין, לא תימסר הודעת תשלום קנס לגבי רכב הנושא תג נכה, החונה בניגוד להוראות סעיפים 2 ו-3, אלא אם כן הרכב צולם באופן המעיד על התקיימות אחת הנסיבות האמורות בסעיף 2(א)(3) או (4) או 3, ועל גבי הודעת תשלום הקנס צוין כי הרכב צולם וכי הצילום יומצא לבעל הרכב; הומצאה הודעת תשלום הקנס לבעל הרכב, יצורף אליה צילום כאמור".

34. הנה כי כן, החובה לצרף תצלום להודעת תשלום הקנס מעוגנת בהוראת חוק מפורשת. לשלוש הודעות תשלום הקנס שנמסרו למערער בגין חנייה אסורה לא צורפו תצלומים של הרכב, ועל כך אין חולק. כמו כן, אין חולק כי הצילומים הוצגו לראשונה רק בבית המשפט. משכך, טען המערער כי הפגם בו לקו הודעות תשלום הקנס מצדיק את ביטול כתבי האישום. עוד טען המערער, כי סעיף 3א(א) רישא מונע שימוש בסעיף 238 לחוק סדר הדין הפלילי, ולכן אין המדובר בליקוי טכני.

35. אכן, נפל פגם בהודעות הקנס. ואולם, לא היה בפגם משום פגיעה ממשית בעניינו של המערער או פגם היורד לשורשו של עניין, שכן הרכב צולם על ידי הפקחים, בדו"חות עצמם נרשם כי הרכב צולם והמאשימה המציאה למערער את הצילומים בבואה לבית המשפט.

36. צדק בית משפט קמא בקובעו כי יש לפרש באופן תכליתי מהותי את סעיף 3א (א), באופן שאינו שולל את תחולת סעיף 238 לחוק סדר הדין הפלילי בכל הנוגע לפן הטכני-דווקני של שיגור הודעת הקנס לבעל הרכב. מדברי ההסבר של הצעת חוק חניה לנכים (תיקון מס' 5) (הודעת תשלום קנס בשל חניה אסורה), התשב"ע-2012 ניתן ללמוד כי תכליתה של ההוראה לאפשר לראות כי אכן מתקיימת אחת הנסיבות האמורות בסעיפים 2(א) (3) ו-4 או 3 לחוק.

37. עיננו רואות, כי הדרישה לצילום הרכב מהותית, באופן כזה שאין למסור הודעת תשלום קנס לרכב שחנה לכאורה בניגוד להוראות סעיפים 2 ו-3 לחוק אם הרכב לא צולם באופן המאפשר לראות כי מתקיימת אחת הנסיבות האמורות בסעיפים 2(א) (3) ו-4 או 3 לחוק. לא כך הדבר לגבי דרישת צירוף הצילום להודעת תשלום הקנס. דהיינו, בעוד שהדרישה לצילום הרכב בעת העבירה היא מהותית ובלי צילום הרכב לא ניתן למסור הודעת תשלום קנס, הרי שאת הפגם שנפל באי המצאת הצילום ניתן לרפא על ידי המצאת הצילום לנאשם באופן שיאפשר לו להתגונן כראוי, ואכן כך נעשה.

38. משכך, לא נמנעה יכולת ההתגוננות של המערער באופן המצדיק את ביטול כתבי האישום.

39. בנוסף, לא מצאתי ממש בטענת המערער ביחס לסמכותו של פקח לתת דו"ח חניה לרכב נכה שהוחנה שלא בידי "אדם המתלווה אל הנכה והנוהג עבורו". סעיף 3א לחוק חניה לנכים, עליו מתבסס המערער, אינו מגביל את סמכויות הפקח לתת דו"חות חניה לרכב נכה רק בנסיבות האמורות בסעיף 2(א)(3) או (4) או 3. יתרה מכך, אין כל התייחסות בסעיף זה לסמכויות הפקח. סעיף 3א(א) מתייחס לתיעוד העבירה והמצאת העבירה. ההבחנה היחידה בין שוטר לפקח מצויה בסעיף 3א(ג), לפיו **"הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על הודעות תשלום קנס שהומצאה**

בידי שוטר".

40. אוסיף, כי שאלת זהות הנהג לא נבחנה על ידי מי מהמפקחים. שלושת דו"חות החנייה נרשמו בגין חניה בניגוד להוראות תמרור 433 האוסר עצירה במקום וכן באופן שיש בו הפרעה לתנועה. בגין עבירות אלו נשפט המערער. רק לאחר שמיעת הצדדים ובחינת התשתית הראייתית, שוכנע בית המשפט כי המערער לא התלווה לנכה, כמוגדר בסעיף 4א(ד) לחוק חניה לנכים, ולכן אינו יכול להתגונן בהתאם לחוק חניה לנכים. חרף קביעתו, בחר בית משפט קמא לבחון את יתר טענותיו של המערער. אולם, המערער לא הוכיח כי הוא עומד בתנאים הקבועים בסעיף 2 לחוק חניה לנכים.

41. חוק העזר לירושלים- סעיף 2(ב) לחוק העונשין, הקובע כי "**תקנות שבהן נקבעו עבירות ועונשים טעונות אישור ועדה של הכנסת**" הוסף במסגרת תיקון 39 לחוק העונשין (חוק העונשין (תיקון 39) חלק מקדמי וחלק כללי) תשנ"ד- 1994, ס"ח 348).

42. אין מחלוקת שסעיף 5(א) לחוק העזר לא אושר על ידי ועדה של הכנסת למרות שהותקן בשנת 2013, הרבה אחרי שנחקק סעיף 2(ב) לחוק העונשין, לפיכך אין רלוונטיות לשאלה האם לסעיף 2(ב) תחולה רטרואקטיבית אם לא.

43. בית משפט קמא קבע כי חרף העובדה שחוק העזר לא אושר על ידי ועדה מוועדות הכנסת, ניתן להגיש כתב אישום בגין הפרת חוק העזר. בית משפט קמא הפנה למאמרו של ד"ר נחמיה אבנרי: "החטא ועונשו: תוקפן של עבירות על חוקי העזר" (עלי משפט ט' תשע"א, עמ' 569), אשר מציע חלופות התמודדות לפתרון הבעיה שנוצרה בנוגע לתוקפם של ההליכים העונשיים בגין הפרת חוקי עזר, והתייחס לחלופה הראשונה- עריכת הבחנה בין הוראת העונשין לבין יסודות ההתנהגות המהווה עבירה.

44. כמו כן, לא מצאתי ממש בטענתו של המערער לפיה סעיף 184 לחוק סדר דין פלילי אינו יכול לסייע לכתב אישום שמעיקרו אינו מראה עבירה שהיא. בית משפט קמא התייחס לסעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי בציינו, כי גם אם היה מקבל את טענת המערער לפיה לא הואשם בעבירה לפי סעיף 254 לפקודת העיריות- גם אז ניתן היה להרשיעו על ידי שימוש בסעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי.

45. למעלה מן הצורך אציין כי בהתאם לסעיף 184 לחוק סדר דין פלילי בית המשפט רשאי להרשיע נאשם בעבירה על פי הוראת חיקוק שאינה מופיעה בכתב האישום על פי העובדות שהוכחו בפניו, ובתנאי שהייתה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן בפניה ושהעונש שייגזר עליו לא יהיה חמור מזה הקבוע לעבירה המצוינת בכתב האישום.

46. כב' השופט קדמי, בעמוד 1504 לספרו "**על סדר הדין בפלילים**", חלק שני, הליכים שלאחר כתב אישום, כדלקמן:

"(1 א) בית-המשפט אינו כבול לעבירות שנוקבת בהן התביעה ב"הוראות החיקוק" שבכתב האישום. כך היו פני הדברים לפני כניסת חסד"פ לתקפו, ואך טבעי הוא שכך הם פני הדברים כיום. על-פי חסד"פ, הדגש מושם על העובדות, כאשר ציון "הוראות החיקוק" הינו בעיקרו בעל ערך טכני פורמלי: קביעת סמכותו של בית-המשפט; קביעת מסגרת לרלוונטיות הראיות; והודעה לנאשם בדבר תחום היריבות.

...

ג) (1) ולא למיותר יהיה לציין לעניין אופיה ותכליתה של ההוראה שבסעיף 184: "הוראה זו משקפת את שתי המטרות של סדרי הדין - גילוי האמת והבטחת זכות הנאשם למשפט הוגן... ראו... ע"פ 431/9..." (ע"פ 7832/00, יעקובוב).

...

סעיף 184 מתייחס להרשעת נאשם בעבירה אחרת מזו המיוחסת בכתב האישום. יחד עם זאת, וכפי שפורט לעיל, הבחינה המהותית הצריכה בעניין זה היא הבחינה של העובדות המיוחסות בכתב האישום, כאשר הדגש מושם על העובדות וציון הוראות החיקוק הינו בעיקרו בעל ערך טכני פורמלי. סעיף 184 בא להבטיח שתי תכליות המונחות ביסוד סדר הדין הפלילי, הגנה על זכותו של הנאשם למשפט הוגן והצורך לחשוף את האמת. בכתב האישום שהוגש כנגד המערער נרשם במפורש כי הנאשם העמיד את רכבו במקום שהחניה בו אסורה והאיסור סומן בתמרור. כלומר, העובדות שבכתב האישום היו ידועות למערער. מכאן שהתקיימו שתי התכליות.

סוף דבר

47. הערעור נדחה.

המזכירות תמציא העתק פסק הדין לצדדים.

ניתן היום, י"א שבט תשע"ז, 07 פברואר 2017, בהעדר הצדדים.

כרמי מוסק, שופט